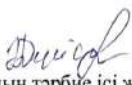

Бекітемін:
Мектеп директоры: Амангалиева Л.Ж.
«28» 08 2023

Келісемін:
Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Дуйсегалиева А.Т.
«25» тамыз 2023

Қарасу негізгі мектебі

«Балалар және театр» үйірмесінің жоспары

Үйірме жетекшісі: Есниязов Е.Ө.

2023-2024 оқу жылы

ТҮСІНІК ХАТ

Театр – өнер түрлерінің балалар үшін оңай және тиімдісі, ол қазіргі заман педагогикасы мен психологиясының көкейкесті мәселелерін шешуге жағдай жасайды.

Театр баланың рухани және шығармашылық потенциалын ашады және әлеуметтік ортаға бейімделуіне мүмкіндік береді.

Театр балаларға қуаныш пен шаттық әкеледі, көңіл-күйлерін көтереді. Бірақ қойылымды ермек ретінде ғана қарауға болмайды.

Мектепте психологиялық адаптация кезінде балалардың 67-69 % қорқыныш, үрей, тежеу, ал кейбіреулерінде керісінше абыржу пайда болады.

Балалардың көбінде тәртіп дағдылары болмайды, зейін мен есте сақтау қабілеттері жеткілікті дамымаған болады. Баланың эмоционалды ашылуына, сезінуге және көркемдік қиялдауға үйрету ең қысқа жолы – ойын, қиялдау, ойдан шығару болып табылады. Осының барлығын театр әрекеті арқылы жүзеге асыруға болады.

Театр әрекеті тәртіптің әлеуметтік дағдылары бойынша тәжірибені адамгершілікті насихаттайтын ертегілер мен әдеби шығармалар арқылы қалыптастырады. Ертегінің арқасында бала әлемді ойымен ғана емес жүрегімен таниды, танып-ақ қоймай өзінің жақсы мен жамандыққа көзқарасын білдіреді. Сүйікті кейіпкерлер еліктеу үлгісіне айналады, театр әрекеті арқасында педагогтар балаға позитивті әсер етеді.

Бағдарлама баланы жан-жақты жеке тұлға ретінде қалыптасуын, қайталанбас ерекшелігін дамытуға негізделген. Бағдарламада алғаш рет театрландырылған ойындық әдіс-тәсілдер жүйеленген, олар мектепалды шақ кезеңдерінің психоло-педагогикалық ерекшеліктеріне сәйкес бөлінген.

Мектепалды жаста басты әрекет – сюжетті-рольдік ойын. Сюжетті – рольдік ойында бала басқа адамдардың өмірдегі жағдаяттарын өз басынан кешіргендей қабылдайды, олардың әрекетінің мағынасын түсінеді. Еркін ойындарда балалардың қорқынышы, үрейі, агрессиясы босап, балалардың бір-бірімен қарым-қатынас жасауларын жеңілдетеді.

Негізгі орын қарапайымнан күрделіге жету принципі бойынша құрылған сөйлеу мәдениеті мен техникасын үйренуге, қойылыммен жұмыс жасауға бөлінген. Қайталау мен білім мөлшерін кеңейтуге негізделген бір деңгейден екінші деңгейге көшу.

Максат: театр әрекетімен айналысу арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту.

Міндеттері:

1. Театр әрекеті негізінде баланың дамуына жағдай жасау.
2. Көру, есту зейінін, есте сақтау, байқағыштық, тапқырлық, қиялдау, кеңістік ойлау қабілеттерін дамыту.
3. Балаларды театр түрлерімен таныстыру.
4. театралды – ойын әрекетіне, көрермен мәдениетіне тұрақты қызығушылықтарын тәрбиелеу.

Күтілетін нәтиже: Топтағы әр баланың жеке басының, оның шығармашылық әлеуетінің, қабілеттерінің, қызығушылықтарының дамуы. Сахнадан, көрерменнен қорықпау, Толыққанды спектакль қоюға қатысу, шағын көлемді әдеби шығармаларды сахналау. Баланың сауатты сөйлеуді меңгеруі.

Сабақтар саны:

I ауысым аптасына 4, жылына 144.

II ауысым аптасына 4, жылына 144.

Жұмыс формалары:

- Театр ойындары.
- Театр үйірмесіндегі сабақтар.
- Тәрбиешінің театр туралы әңгімелері.
- Қойылымдарды ұйымдастыру.
- Жеке шығармашылық тапсырмалар.
- Ертегілер құрастыру, қойылымдарға әңгімелер құрастыру.
- Әңгімелесу – диалогтар.
- Қойылымға арналған атрибуттар мен оқу құралдарын жасау және жөндеу.
- Әдебиеттерді оқу.
- Театр туралы альбомның дизайны.

Қатысушылар: 2-9 сынып

**«Балалар және театр» үйірмесінің жылдық жоспары
I ауысым**

№	Тақырыбы	Бағдарламаның мазмұны	Сағат саны	Мерзімі
	Театр ережесімен таныстыру	Кіріспе. Үйірменің жұмыс жоспарымен таныстыру. Үйірмеге қатысушылардың тізімін жасау. Балаларды топтарға іріктеу; Театр туралы алғашқы түсінік және театр түрлерімен танысу. Театр майталмандары жайлы әңгіме; Сахна мәдениетін қалыптастыру, сахна тілін дамыту. Сахналық этикет деген не?	2	05.09.2023
			2	05.09.2023 07.09 07.09
	Сөйлеу мәдениеті мен техникасы «Тіл білімнің атасы – Ахмет Байтұрсынов (Көркем сөз оқу)	Назар аударуды дамыту ойындары; Түрлі әңгімелерден рольдік ойындарға пьеса жасау.	2	12.09 12.09
			2	14.09 14.09
	«Қарты бар үйдің – қазынасы бар»	Қарттар күніне көрініс	4	19.09 19.09 21.09 21.09
	«Ұстаз – ұлы тұлға»	Ұстаздар мерекесіне шағын сахналық қойылым әзірлеу.	4	26.09 26.09 28.09 28.09
	Сымбаттылық, икемділік Оралхан Бөкейхан «Апамның астауы» шығармасы	Сымбат пен жүріс әсемдігін меңгеру. Сахналық «Көрерменге сөйлеу» эподін үйрену. («Танысу», «Тілек тілеу», «Айна»). Оралхан Бөкейхан шығармасын талдау	2	08.10 08.10
			2	05.10 05.10

6	Театральдық ойын	Театр құрылымымен, оның негізгі мамандары: актер, режиссер, сценарист, суретші, гримермен танысу. Сахналық этюд «Театр мамандарын» үйрену.	2	10.10 10.10
	Республика күніне хор		2	12.10 12.10
7	Ақындар айтысы	Оқушылар арасында ақындар айтысын ұйымдастыру. Айтыстың түрлерімен таныстыру	4	17.10 17.10 18.10 18.10
8	Кітапханаға саяхат	Қойылымның сценариімен танысып үйрену. Кітапханадағы ертегі кітаптарын талқылап, рөлдерге бөліп орындау	4	24.10 24.10 26.10 26.10
9	«Үйшік ертегісі»	Рольдегілердің мінез-құлық, түр, түс ерекшелігіне (сыртқы бейнесі мен дауыс мәнерін және т.б. ескере отырып) қарай соған сай келетін оқушыларды рольдерге бөлу.	4	09.11 09.11 09.11 09.11
10	Костюмдер мен безендірулерді дайындауға көмек көрсету	Қажетті жағдайларды баяндау, әр кейіпкердің сахнадағы өзін-өзі ұстау ерекшеліктеріне тоқталу. Кейіпкерлер костюмі, сахнаның безендірілуі, сахналық қосымша әрлегіш құралдар (музыкалық фон, дыбыстық құралдар т.б) түсіндіру. Өленді мәнерлеп оқу және жаттау.	4	14.11 14.11 16.11 16.11
11	Грим техникасы	Гримнің және гримдегі техникалық құралдардың гигиенасы. Жалпы рең берудің әдістері	2	21.11 21.11
	«Таза табиғат» суреттер байқауы		2	23.11 23.11
12	Көріністердегі рольдермен жұмыс жасау «Тәуелсіздік тартуы хор»	Диалог барысындағы мимикамен, ой екпінімен, сахналық безендірумен жұмыс жасау; Түрлі-түсті қағаздардан Тәуелсіздік мерекесіне тарту жасау	2	28.11 28.11
			2	30.11 30.11
			4	05.12 ; 05.12

Ар-намысым, мақтанышым, касiретiм - Желтоқсан	Желтоқсан оқиғасы құрбандарына арналған сахналық драмалық қойылым		07.12 04.12
		4	12.12 12.12 14.12 14.12
«Жаңа Жылым – Жаңа Күнiм»	Жаңа жылдық қойылым	4	19.12 19.12 21.12 21.12
		4	26.12 26.12 28.12 28.12
Әдеп пен мәдениет Ән салайық, балалар!	Әдептің жалпы адам мәдениетiмен байланысы Адамның бiр-бiрiне сыйластығы, жер табиғатына, Отанға,балалық шаққа, кәрiлiкке, ата-анаға, нанға, бiлiмге, өз-өзiне және барлық бiлмейтiн нәрсеге сыйластық қарым-қатынас. Хормен ән айту.	2	09.01.2024 09.01
		2	11.01 11.01
Әдеп пен мәдениет «Пiл туралы ертегi»	Сахналық этюд «Театр iлгiштен басталады, ал, әдеп «сиқырлы» сөздерден басталады» Жағымсыз қылық, iс-әрекеттердiң зияны «Әдеп пен мәдениет» тақырыбында шығармалармен танысу	2	16.01 16.01
		2	18.01 18.01
Сөйлеу мәдениетi мен техникасы Пiкiрталас	Тыныс алуды дамыту мен сөйлеу мүшелерiнiң еркiн жұмыс iстеуiне бағытталған ойындар мен жаттығулар Актерлiк өнер мамандығын оқумай актер болуға бола ма?	2	20.01 23.01
		2	25.01 25.01
Қар патшайымы «Дәрiгерге»	Қар патшайымы киносын тамашалап, сахналау Мұқағали Мақатаевтың өмiрiнен көрiнiс	4	30.01
		4	30.01; 01.02; 01.02 06.02; 06.02 08.02; 08.02
Қимыл-қозғалыс икемдiлiгi Би өнерi – әлемнiң рухани елшiсi	Қимыл-қозғалыстың икемдiлiгiне дайындық. Музыкалық ырғаққа сай дене қимылымен жұмыс жасау	2	13.02 13.02
		2	15.02 15.02

21	Сахналық этюд	«Жарнама», « Қайшылық» , жұптық сахналық этюдтер	4	20.02 20.02 22.02; 22.02 24.02 24.02 29.02; 29.02
	Алғыс айту парызым	Алғыс күніне орай ұстаздар мен жақын адамдарды бейнеқұттықтау	4	
22	Театралдық ойын Мақал – мәтел бәйгесі	Артикуляция мүшелерімен, дикциямен (мәнер) және орфоэпиялық ережелермен танысу жұмыстары (Мақал-мәтелдер мен жаңылтпаштар арқылы жаттығу)	4	05.03 05.03 04.03 04.03
23	Ана-гүл, ана-жыр, ана-өмір шуағы	Мерекелік шара	4	12.03 12.03 14.03 14.03
24	Наурыз-думан		2	18.03 19.03
25	Театр күні	Мерекелік қойылым	2	02.04 02.04
26	«Ақымақ, сыпайы қасқыр»	Ертегімен танысу, мазмұнын түсіну. Сахналау.	2	04.04 04.04
27	Екі дос әңгімесі	Әңгімелермен таныстыру. Сахналау	4	09.04 09.04 11.04 11.04
28	«Достық қымбат бәрінен»	Қуыршақ театрланған қойылым	4	16.04 16.04 18.04 18.04
29	«Ән сал, сарбаз»	Көркем сөз, ән байқауы	2	23.04 23.04

			2	25.04 25.04
Жеңіс күні	Жеңіс мерекесіне қойылым дайындау		4	30.04 30.04 02.05 02.05
Үстел үсті театры. Кім күшті?	Мәтін бойынша қимыл-қозғалыс арқылы кейіпкерлердің көңіл-күйлерін көрсете білуге, үстел үстінде қуыршақты жүргізе білу техникасын үйрету		4	09.05 (02.05) 09.05 (14.05) 14.05 14.05
Тик-ток тайм	Оқушылар Тик-ток әлеуметтік желісіндегі балаларға арналған қызықты видеоларды түсіріп, желіге жариялайды.		4	18.05 18.05 21.05; 21.05
Қорытынды	Жыл бойғы өткенді қайталау. Балаларды марапаттау		2	23.05 23.05

**«Балалар және театр» үйірмесінің жылдық жоспары
II ауысым**

Тақырыбы	Бағдарламаның мазмұны	Сағат саны	Мерзімі
Театр ережесімен таныстыру	Кіріспе. Үйірменің жұмыс жоспарымен таныстыру. Үйірмеге қатысушылардың тізімін жасау. Балаларды топтарға іріктеу; Театр туралы алғашқы түсінік және театр түрлерімен танысу. Театр майталмандары жайлы әңгіме; Сахна мәдениетін қалыптастыру, сахна тілін дамыту. Сахналық этикет деген не?	2	06.09.2023
		2	06.09 08.09 08.09
Сөйлеу мәдениеті мен техникасы	Назар аударуды дамыту ойындары; Түрлі әңгімелерден рольдік ойындарға пьеса жасау.	2	13.09
		2	13.09 15.09 15.09

	«Тіл білімнің атасы – Ахмет Байтұрсынов (Көркем сөз оқу)»			
3	«Қарты бар үйдін – қазынасы бар»	Қарттар күніне көрініс	4	20.09 20.09 22.09 22.09
4	«Ұстаз – ұлы тұлға»	Ұстаздар мерекесіне шағын сахналық қойылым әзірлеу.	4	22.09 22.09 29.09 29.09
5	Сымбаттылық, икемділік Оралхан Бөкейхан «Апамның астауы» шығармасы	Сымбат пен жүріс әсемдігін меңгеру. Сахналық «Көрерменге сөйлеу» этюдін үйрену. («Танысу», «Тілек тілеу», «Айна»). Оралхан Бөкейхан шығармасын талдау	2 2	04.10 04.10 06.10 06.10
6	Театральдық ойын Республика күніне хор	Театр құрылымымен, оның негізгі мамандары: актер, режиссер, сценарист, суретші, гримермен танысу. Сахналық этюд «Театр мамандарын» үйрену.	2 2	11.10 11.10 13.10 13.10
7	Ақындар айтысы	Оқушылар арасында ақындар айтысын ұйымдастыру. Айтыстың түрлерімен таныстыру	4	18.10 18.10 20.10 20.10
8	Кітапханаға саяхат	Қойылымның сценарімен танысып үйрену. Кітапханадағы ертегі кітаптарын талқылап, рөлдерге бөліп орындау	4	25.10 (20.10) 25.10 (27.10) 27.10 27.10
9	«Үйшік ертегісі»	Рольдегілердің мінез-құлық, түр, түс ерекшелігіне (сыртқы бейнесі мен дауыс мәнерін және т.б. ескере отырып) қарай соған сай келетін оқушыларды рольдерге бөлу.	4	08.11 08.11 10.11 10.11
10	Костюмдер мен безендірулерді дайындауға көмек көрсету	Қажетті жағдайларды баяндау, әр кейіпкердің сахнадағы өзін-өзі ұстау ерекшеліктеріне тоқталу. Кейіпкерлер костюмі, сахнаның безендірілуі, сахналық қосымша	4	15.11 15.11

	әрлегіш құралдар (музыкалық фон, дыбыстық құралдар т.б) түсіндіру. Өлеңді мәнерлеп оқу және жаттау.		17.11 17.11
Грим техникасы «Таза табиғат» суреттер байқауы	Гримнің және гримдегі техникалық құралдардың гигиенасы. Жалпы рең берудің әдістері	2	22.11 22.11
		2	24.11 24.11
Көріністердегі рольдермен жұмыс жасау «Тәуелсіздік тартуы хор»	Диалог барысындағы мимикамен, ой екпінімен, сахналық безендірумен жұмыс жасау; Түрлі-түсті қағаздардан Тәуелсіздік мерекесіне тарту жасау	2	29.11 29.11
		2	01.12 01.12
Ар-намысым, мақтанышым, қасіретім - Желтоқсан	Желтоқсан оқиғасы құрбандарына арналған сахналық драмалық қойылым	4	06.12 06.12 08.12 08.12
		4	13.12 13.12 15.12 15.12
«Жаңа Жылым – Жаңа Күнім»	Жаңа жылдық қойылым	4	20.12 20.12 21.12 21.12
		4	24.12 24.12 10.01.2024 10.01
Әдеп пен мәдениет Ән салайық, балалар!	Әдептің жалпы адам мәдениетімен байланысы Адамның бір-біріне сыйластығы, жер табиғатына, Отанға, балалық шаққа, кәрілікке, ата-анаға, нанға, білімге, өз-өзіне және барлық білмейтін нәрсеге сыйластық қарым-қатынас. Хормен ән айту.	2	18.01 18.01
		2	17.01 17.01
Әдеп пен мәдениет «Піл туралы ертегі»	Сахналық этюд «Театр ілгіштен басталады, ал, әдеп «сықырлы» сөздерден басталады»	2	18.01 18.01

		Жағымсыз кылық, іс-әрекеттердің зияны «Әдеп пен мәдениет» тақырыбында шығармалармен танысу	2	24.01 24.01
18	Сөйлеу мәдениеті мен техникасы Шікірталас	Тыныс алуды дамыту мен сөйлеу мүшелерінің еркін жұмыс істеуіне бағытталған ойындар мен жаттығулар Актерлік өнер мамандығын оқумай актер болуға бола ма?	2 2	26.01 26.01 27.01 31.01
19	Қар патшайымы «Дәрігерге»	Қар патшайымы киносын тамашалап, сахналау Мұқағали Мақатаевтың өмірінен көрініс	4 4	02.02 02.02 07.02; 07.02 09.02 09.02 14.02 14.02
20	Қимыл-қозғалыс икемділігі Би өнері – әлемнің рухани елшісі	Қимыл-қозғалыстың икемділігіне дайындық. Музыкалық ырғаққа сай дене қимылымен жұмыс жасау	2 2	16.02 16.02 21.02 21.02
21	Сахналық этюд Алғыс айту парызым	«Жарнама», « Қайшылық », жұптық сахналық этюдтер Алғыс күніне орай ұстаздар мен жақын адамдарды бейнеқұттықтау	4 4	23.02 23.02 28.02 28.02 01.03; 01.03 06.03; 06.03
22	Театральдық ойын Мақал – мәтел бәйгесі	Артикуляция мүшелерімен, дикциямен (мәнер) және орфоэпиялық ережелермен танысу жұмыстары (Мақал- мәтелдер мен жаңылтпаштар арқылы жаттығу)	4	08.03 (06.03) 08.03 (13.03) 13.03 13.03
23	Ана-гүл, ана-жыр, ана-өмір шуағы	Мерекелік шара	4	15.03 15.03 20.03 20.03
24	Наурыз-думан		2	05.04 05.04
25	Театр күні	Мерекелік қойылым	2	05.04 05.04

5	«Ақымақ, сыпайы қасқыр»	Ертегімен танысу, мазмұнын түсіну. Сахналау.	2	10.04 10.04
7	Екі дос әңгімесі	Әңгімелермен таныстыру. Сахналау	4	12.04 12.04 12.04 12.04
	«Достық қымбат бәрінен»	Қуыршақ театрланған қойылым	4	19.04 19.04 21.04 24.04
	«Ән сал, сарбаз»	Көркем сөз, ән байқауы	2	26.04 26.04
	Жеңіс күні	Жеңіс мерекесіне қойылым дайындау	2	01.05 (16.04) 01.05 (03.05)
	Жеңіс күні	Жеңіс мерекесіне қойылым дайындау	4	03.05 03.05 04.05 04.05
	Үстел үсті театры. Кім күшті?	Мәтін бойынша қимыл-қозғалыс арқылы кейіпкерлердің көңіл-күйлерін көрсете білуге, үстел үстінде қуыршақты жүргізе білу техникасын үйрету	4	10.05 10.05 15.05 15.05
	Тик-ток тайм	Оқушылар Тик-ток әлеуметтік желісіндегі балаларға арналған қызықты видеоларды түсіріп, желіге жариялайды.	4	17.05; 17.05 22.05; 22.05
	Қорытынды	Жыл бойғы өткенді қайталау. Балаларды марапаттау	2	24.05; 24.05